

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет Кафедра	Образотворче мистецтво Кафедра теорії і історії мистецтв	Рівень вищої освіти Рік навчання	перший (бакалаврський) 3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Цикл професійної підготовки
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	5

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО МИСТЕЦТВА

(архітектура)

Семестр 5 (осінній)

Викладач	Бондаренко Костянтин Едуардович, ст. викладач кафедри ТІМ.
E-mail	bondarenko.kostiantyn@ksada.org
Заняття	За розкладом. Дистанційно – у Classroom за посиланням
	https://meet.google.com/fwd-qxpz-vhq
Консультації	За домовленістю.
Адреса	к. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-02-81 (кафедра) 067 570-76-01 (особистий)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою ресурсу Google-Meet, посилання на зустріч і усі необхідні лекційні матеріали знаходяться у відповідному Classroom, де мають бути зареєстровані усі студенти курсу. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є спілкування у відповідному чаті месенджера Telegram. Для рубіжного контролю матеріали студентів викладаються у відповідних завданнях Classroom, та мають бути надіслані на пошту викладача: 1) в *темі* листа: назва дисципліни – ІЗМ 2) файли підписувати: *прізвище_ завдання.* Розширення: *текст — docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Знання «Історії зарубіжного мистецтва» (Мистецтво давнини і середньовіччя), «Історія світової культури», «Теорія мистецтв», «Міфологія» тощо.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Презентації лекцій у форматі .PowerPoint, тексти і зображення до відповідних лекцій.

Альбоми, підручники з історії образотворчого мистецтва, ілюстративний матеріал згідно тем курсу, сайти провідних музеїв світу, України, Харківського художнього музею.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Сайти музеїв світу й України

Музей Ватикану - m.museivaticani.va

Галерея Уффіці (Флоренція) - uffizi.it

Лувр - louvre.fr/en/visites-en-

Британський музей - britishmuseum.org

Музей Прадо - museodelprado.es/the-collect..

Музей мистецтв ім. Ханенків, Київ khanenkomuseum.kiev.ua

Музей східного і західного мистецтва, Одеса museum.odessa.ua

Харківський художній музей artmuseum.kh.ua

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка з можливістю виходу до мережі Інтернет, екран. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, сайти музеїв світу і України.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжного мистецтва» викладається студентам спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», ОПП «Мистецтвознавство» першого бакалаврського рівня вищої освіти. Модуль 5 «Архітектура XVIII - XIX ст. Неокласицизм, Історизм, Романтизм, Модерн.» викладається у п'ятому семестрі.

Мета дисципліни полягає в набутті здобувачами во системних знань з історії архітектури Європи.

Завданнями дисципліни є

- послідовне хронологічне вивчення архітектури країн Західної Європи;
- формування цілісного уявлення про стильові періоди та особливості архітектури XVIII - XIX ст.;
- ознайомлення з основними пам'ятками архітектури даного періоду;
- використання фахової літератури, інтернет-ресурсів;

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності :

ФК2 Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

ФК6 Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК9 Здатність використовувати професійні знання у практичній мистецтвознавчій діяльності.

ФК12 Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Програмні результати навчання :

ПР 5 Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПР9 Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПР14 Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПР17 Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 5. «Архітектура XVIII - XIX ст.». дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» (архітектура) складається з двох змістових модулів:

«Архітектура XVIII та початку XIX століть»,

«Архітектура XIX ст. стильових напрямків Історизму, та Модерну».

і розрахований на 60 годин, з яких 30 год. аудиторних (20 – лекційні, 10 – семінарські заняття), 30 год. – самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 4

Змістовий модуль 1. «Архітектура XVIII та початку XIX століть»,

«Архітектура Неопалладіанства, Регентства, Рококо та Неокласицизму другої хвилі, Грецького та Готичного Відродження »,

Тема 1. Архітектура Неопалладіанства.

Тема 2. Архітектура Регентства, Рококо та Неокласицизму.

Тема 3. Архітектура романтичного Відродження.

Тема 4 Неокласицизм другої хвилі (Ампір).

Змістовий модуль 2. Архітектура XIX ст. стильових напрямків Історизму, та Модерну

Тема 5. Архітектура Історизму.

Тема 6. Архітектура Еклектики.

Тема 7. Архітектура Модерну.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, практичних занять, самостійної роботи.

Здобувачі во мають самостійно опрацювати окремі теми під час підготовки до семінарських занять, модульних контрольних робіт, тестувань, конспектування

літературних джерел. Зміст самостійної роботи складає пошук наукової інформації та презентацію її на практичних заняттях, а також письмовий виклад однієї з тем. У самостійній роботі використовуються базова і допоміжна література, інтернет джерела.

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
МОДУЛЬ 4. «Архітектура Бароко та Класицизму».

	Змістовий модуль 1. Архітектура Римського Бароко та її поширення у країнах Європи.
1	Термін Класицизм та його часові рамки.
2	Розвиток класицизму часів Регентства у Франції.
3	Особливості співіснування норм Класицизму з мистецтвом Рококо в архітектурі.
4	Неопалладіанство як нова інкарнація класицистичної архітектури.
5	Особливості композиції англійських садів та відмінності від барокої структури.
6	Криза Неокласицизму і породження романтичних поглядів на класицистичну архітектуру..
7	Вплив археології на класицистичну архітектуру.
8	Природа появи архітектурних стилів Грецького та Готичного Відродження.
9	Особливості Неокласицизму другої хвилі, головні культурні зразки та орієнтири.
10	Особливості поширення архітектури Ампіру в інших країнах.
	Змістовий модуль 2. Архітектура XIX ст. стильових напрямків Історизму, та Модерну
11	Передумови народження різних напрямків Історизму в архітектурі.
12	Природа регіональних та етнічних напрямків архітектури Історизму.
13	Особливості регіонального та типологічного розповсюдження Історизму.
14	Різниця між історичним напрямком формування архітектурного стилю і ретроспективним.
15	Стильові і композиційні особливості архітектури Боз-ар.
16	Поширення ідей та естетики Боз-ару, та регіональні особливості еклектичної архітектури в країнах Європи
17	Особливості американської версії Боз-ару (Позолочена епоха).
18	Природа походження та особливості запозичень в архітектурі Ар-нуво.
19	Поширення ідей Ар-нуво країнами Європи та регіональні особливості.
20	Критика архітектури модерну.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

В межах кожного модулю передбачено рубіжні етапи контролю для здобувачів в одній формі навчання, що здійснюються під час практичних занять (виступи, усне опитування, тестування) та написання самостійної роботи на обрану тему як модульну контрольну роботу. Для здобувачів во заочної форми навчання формами контролю є контрольна робота та тестування. Форма підсумкового контролю кожного модулю – іспит.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97		60-63	E
			A- 90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B		незадовільно (повторне проходження)	0-34	F
	75-81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На заняттях здобувачі во мають вести конспект лекцій, проявляти ініціативу стосовно навчання (наприклад, пропозиції літератури, документальних фільмів для перегляду під час самостійної роботи), вчасно виконувати усі завдання з курсу.

У разі відрядження, хвороби викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю або заняття може провести інший викладач кафедри.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. У разі пропуску занять через захворювання або інших поважних причин має бути відповідне документальне підтвердження. У таких випадках надається додаткова можливість виконати запропоновані завдання. За відсутності поважних причин матеріал опрацьовується самостійно без надання можливості виступів на практичних заняттях.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної добросесності при написанні самостійних робіт, а також у доповідях на конференції або публікаціях статті (обов'язкові посилання).

Серія Інформаційних бюлетенів «Академічна добросесність» за посиланням: <https://drive.google.com/drive/folders/1rx4lMRGOJdPhYbl-Y6EUcKCRd9jEeUcJ5?usp=sharing>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1.						
1-й тиждень	1	Лекція.	Неопалладіанство як форма ревізії класицистичних норм в архітектурі Англії.	2		Презентація лекції

2-й тиждень	2	Лекція.	Архітектура Регентства та розвиток Неокласицизму Франції, і його існування разом з художніми нормами Рококо.	2		Презентація лекції.
3-й тиждень	3	Лекція	Народження романтичних поглядів на архітектуру. Грецьке та Готичне Відродження.	2		Презентація лекції
4-й тиждень		Практичне заняття	Відповіді на можливі питання стосовно матеріалу лекцій. Консультація самостійної роботи.	2		
5-й тиждень	4	Лекція	Неокласицизм другої хвилі, стилі Директорії та Імперії.	2		Презентація лекції.
6-й тиждень	4	Лекція	Поширення архітектури Ампір в країнах Європи.	2		Презентація лекції.
7-й тиждень .		Практичне заняття	Відповіді на можливі питання стосовно матеріалу лекцій. Доповідь самостійної роботи.	2	Виступ на семінарі	Самостійна робота

МОДУЛЬ 2.

8-й тиждень	5	Лекція	Архітектура Історизму. Неоготика, Неороманіка.	2		Презентація лекції
9-й тиждень	5	Лекція	Архітектура Історизму. Бароніал, Венеціанська Готика, Неовізантія..	2		Презентація лекції
10-й тиждень	5	Лекція	Архітектура Історизму. Мудехар і Орієнталізм.	2		Презентація лекції
11-й тиждень	5	Практичне заняття	Відповіді на можливі питання стосовно матеріалу лекцій. Консультація самостійної роботи	2		
12-й тиждень	6	Лекція	Природа появи і поширення стилю Боз-Ар.	2		Презентація лекції
13-й тиждень	7	Лекція	Шлях до «неісторичних стилів». Феномен Ар-нуво.	2		Презентація лекції
14-й тиждень	7	Лекція	Стиль модерн, та його регіональні риси. Сецесіон, Югендштіль, Ліберті, та інш.	2		Презентація лекції
14-й тиждень		Практичне заняття	Відповіді на можливі питання стосовно матеріалу лекцій.. Доповідь самостійної роботи.	2	Виступ на семінарі	Самостійна робота

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Вимоги до іспиту

На іспит виноситься усна відповідь з двох теоретичних питань й одного практичного завдання з курсу (атрибуція твору).

Градація оцінювання за п'ятибальною шкалою залежить від нижчезазначених чинників:

Оцінка	Критерії оцінювання студентів
Незадовільно (2)	Здобувач/ка вищої освіти не опанував матеріал курсу, не виконана більшість завдань. Пропуски рубіжного контролю, численні пропуски на заняття.
Задовільно (3)	Здобувач/ка вищої освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, виконані роботи мають значні недоліки; погана відвідуваність лекційних і практичних занять.
Добре (4)	Здобувач/ка вищої освіти усвідомлює зміст, проблематику завдань історії мистецтва, але допускає неточності у використанні спеціальної термінології, є помилки у письмових роботах, виконанні усних завдань.

Дуже добре (4+)	Здобувач/ка вищої освіти здатний узагальнювати й систематизувати матеріал з курсу, демонструвати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, стилями, національними школами; добре знає літературу з курсу. Утім допускає незначні помилки у викладенні матеріалу усно й письмово. Усі завдання курсу виконані вчасно і в повному обсязі.
Відмінно (5)	Здобувач/ка вищої освіти демонструє знання першоджерел та творів мистецтва, ерудованість у питаннях історії мистецтва, належне володіння мистецтвознавчим образно-стилістичним аналізом, уміння презентувати твори мистецтва, застосовувати одержані знання у різних курсах ОПП «Мистецтвознавство». Усі завдання курсу виконані вчасно й у повному обсязі.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції з публікацію тез за темами курсу або підготовлену ґрунтовну презентацію (проект) на практичних заняттях. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Годж, С. Коротка історія мистецтва / пер. з анг. Львів, 2021.
2. Дзюбан Р. Львівські рисунки Дюрера: проблеми втрати й повернення. *Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника*. Львів, 2005. Вип. 13. С. 336 – 359.
3. Кінг Р. Леонардо і Тайна вечеря / пер. з анг. Київ, 2020.
4. Козлов Г. Замах на мистецтво: арт-детектив. Київ, 2020.
5. Лазарев В. Происхождение итальянского Возрождения: в 3 т. Москва, 1979.
6. Мельничук Л. Графічні твори Альбрехта Дюрера в мистецьких колекціях Слобожанщини/ *Мистецтвознавчий автограф* : зб. наук. пр. Львів, 2010. № 4 – 5. С. 182 – 190.

7. Мистецтво Західної Європи та Сходу XV – XX ст. Із зібрання Харківського художнього музею / В. Мизгіна, Т. Прокатова, Т. Литовко, Л. Мельничук. Харків, 2009.
8. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ, 2019.
9. Benesch, Otto. The Art of the Renaissance in Northern Europe: Its Relation to the Contemporary Spiritual and Intellectual Movements. Cambridge, Massachusetts 1945. Reprinted Hamden, Conn. 1964.
10. Dvořák, Max. Geschichte der italienischen Kunst im Zeitalter der Renaissance, 2 Vol., 1928.
11. Leonardo da Vinci. Ed by I. A. Richter. Oxford Worlds Classics, 1998.
12. Panofsky, Erwin. Das Leben und die Kunst Albrecht Dürers. ins Deutsche übersetzt von Lise Lotte Möller, München 1977 (erste engl. Ausgabe: 1943).
13. Panofsky, Erwin. Early Netherlandish Painting, Its Origins and Character. Harvard University Press, 1953.
14. Janson, H. W. History of Art: A survey of the Major Visual Arts from the Dawn of History to the Present Day. London, 1987.
15. Wölfflin, Heinrich. Renaissance and Baroque. Cornell University Press, 1967.